

Palkansaajat toimialan mukaan 2014-2016, tul...

Lähde: Tilastokeskus

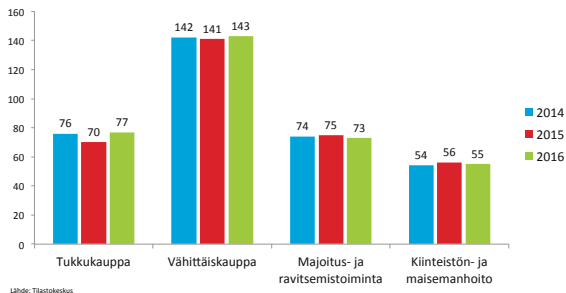
Palvelualojen taskutilasto 2017

Sisältö

1. Palkansaajat ja sukupuoli	3
2. Palkansaajien koulutusaste ja perhevapaiden käyttö	6
3. Erilaiset työsuhteet palvelualoilla.....	8
4. Työtunnit	11
5. Toimialojen yritykset ja toiminimet.....	15
6. Ansiot ja konkurssit.....	20
7. Avoimet työpaikat ja työttömät työnhakijat yksityisillä palvelualoilla	24
8. Palkansaajien jakautuminen ikäryhmittäin.....	33

1. Palkansaajat ja sukupuoli

Palkansaajat toimialan mukaan 2014–2016, tuhatta henkilöä

Tilastosta nähdään työllisyyden pysyneen melko vakaana vähittäiskaupassa, majoitus- ja ravitsemisalalla sekä kiinteistön- ja maisemanhoidossa. Sen sijaan tukkukaupan työllisyys laski äkisti vuonna 2015 ja lähti seuraavana vuonna nopeaan nousuun. Työllisyyden nousu selittyy erityisesti rakennustarvikealan tukkukysynnän kasvulla.

Vuoden 2016 talouskasvu on ollut Tilastokeskuksen heinäkuun 2017 tarkentuneen tilaston mukaan peräti 1,9 prosenttia, mutta talouden elpyminen ei vielä vuonna kuluneena vuonna näkynyt täysimittaisesti yksityisten palvelualojen työllisyydessä.

Palkansaajat sukupuolittain ja aloittain, tuhansia

Sukupuoli		2014	2015	2016	Muutos% 14-16
Miehet	Tukkukauppa	50	47	52	4,00 %
Naiset	Tukkukauppa	26	23	25	-3,85 %
Miehet	Vähittäiskauppa	37	43	44	18,92 %
Naiset	Vähittäiskauppa	105	97	99	-5,71 %
Miehet	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	21	20	21	0,00 %
Naiset	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	53	55	52	-1,89 %
Miehet	Kiinteistön- ja maisemanhoito	26	27	25	-3,85 %
Naiset	Kiinteistön- ja maisemanhoito	28	30	30	7,14 %

Lähde: Tilastokeskus

PAMin aloista vähittäiskauppa ja majoitus- ja ravitsemisala ovat hyvin naisvaltaisia, tukkukauppa selvästi miesvaltainen ja kiinteistön- ja maisemanhoito sukupuolijakaumaltaan tasainen. Tukkukaupan miesvaltaisuus on viime vuosina jopa hieman kasvanut, kun taas vähittäiskaupan naisvaltaisuus on vähentymässä. Kiinteistön- ja maisemanhoidossa naisten osuus on kasvussa.

Kaikkiaan suurimpien yksityisten palvelualojen palkansaajien määrä on noussut tarkasteluvälillä noin kahdella tuhannella.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos 08-16	Muutos 15-16
Toimialat yhteensä	2207	2123	2120	2143	2146	2127	2105	2090	2105	-4,62 %	0,72 %
Tukku- kauppa	91	80	82	82	81	80	76	70	77	-15,38 %	10,00 %
Vähittäis- kauppa	143	143	144	147	142	145	142	141	143	0,00 %	1,42 %
Majoitus ja ravitsemus	78	74	71	73	76	76	74	75	73	-6,41 %	-2,67 %
Kiinteis- tön- ja maiseman- hoito	53	51	54	52	53	51	54	56	55	3,77 %	-1,79 %

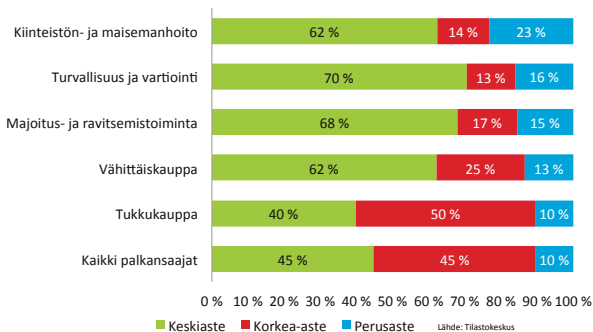
Yliyksiksessä tarkastelussa 2008-2016 nähdään yksityisten palvelualojen palkansaajien vähen-
tyneen tukkukaupassa ja majoitus- ja ravitsemusaloilla, pysyneen tasaisena vähittäiskaupassa
ja kasvaneen kiinteistön- ja maisemanhoidossa.

2. Palkansaajien koulutusaste ja perhevapaiden käyttö

Pamlaisista korkeimmin koulutettuja ovat tukkukaupan työntekijät, joista lähes joka toisella on korkea-asteen koulutus. Matalin koulutustaso on kiinteistön- ja maisemanhoidossa, jossa 23 prosenttia on pelkän perusasteen koulutuksen varassa. Koko Suomen palkansaajista noin 45 prosenttia on korkea-koulutettuja ja 10 prosenttia vain perusasteen suorittaneita.

Kokonaisuutena pamlaisilla toimialoilla korostuu keskiasteen koulutus, joka on huomattavasti yleisempi kuin maassa keskimäärin.

Palkansaajien koulutusaste toimialoittain

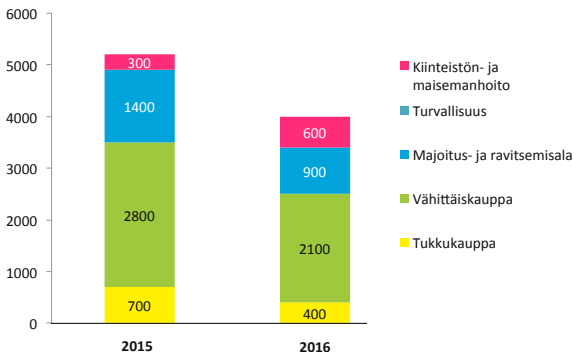

Perhevapaiden käyttö

Perhevapaiden käyttö on laskenut vuodesta 2015 vuoteen 2016 merkittävästi. Ainoastaan kiinteistön- ja maisemanhoidon alalla on nousua. Yhteensä perhevapaita käyttäneiden työntekijöiden määrä PAMin toimialoilla laski yli tuhannella, eli yli 20 prosentilla.

Turvallisuusalalla perhevapaiden käyttäjiä ei ole ollut käytännössä ollenkaan, mikä selittyy ainakin osittain alan miesvaltaisuudella.

Perhevapaiden käyttö toimialoittain 2015–2016

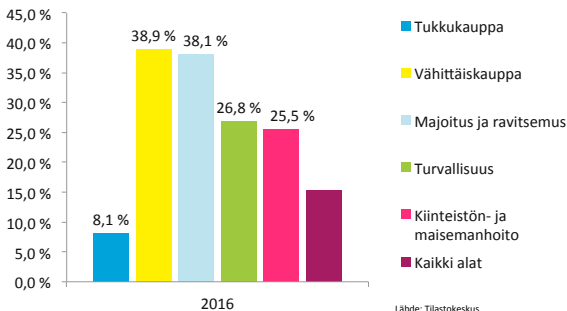

3. Erilaiset työsuhteet palvelualoilla

Osa-aikaisten työsuhteiden osuus on yksityisillä palvelualoilla erittäin korkea. Millään muilla toimialoilla ei nähdä vastaavia lukemia. Ylipäätään työsuhteiden laatu on kyseisillä aloilla heikkoa. Vähittäiskaupassa ja majoitus- ja ravitsemistoiminnassa osa-aikaisten osuus on lähes 40 prosenttia.

Määräaikaiset työsuhteet sen sijaan ovat yleistyneet koko maassa, ja niiden osuus kaikista työsuhteista on 15,8% mikä vastaa suurin piirtein yksityisten palvelualojen tilannetta.

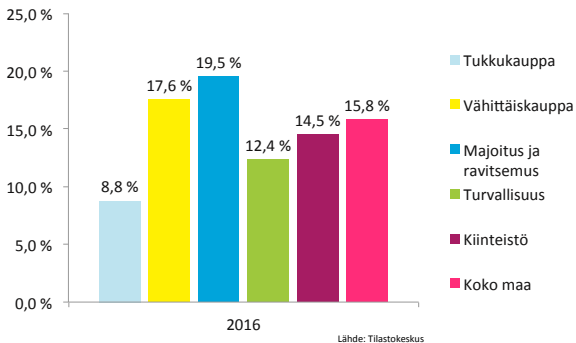
Osa-aikaisten osuus työntekijöistä toimialoittain

PAMin toimialoista ainoastaan tukkukaupassa osa-aikaisten osuus on maan keskiarvoa matalampi. Muut PAMin toimialat kärsivät osa-aikaisuuden korkeasta 25-40 prosentin tasosta.

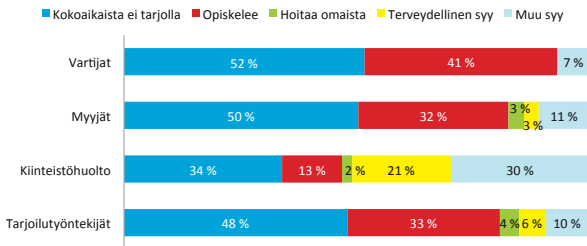

Määräaikaisten osuus työntekijöistä toimialoittain

Määräaikaisten osuus PAMin toimialoilla vastaa suurin piirtein maan keskimääräistä tasoa, lukuun ottamatta tukkukauppaa, jossa määräaikaisten osuus on alle yhdeksän prosenttia.

Osa-aikaisuuden syyt toimialoittain (2016 Tilastokeskus)

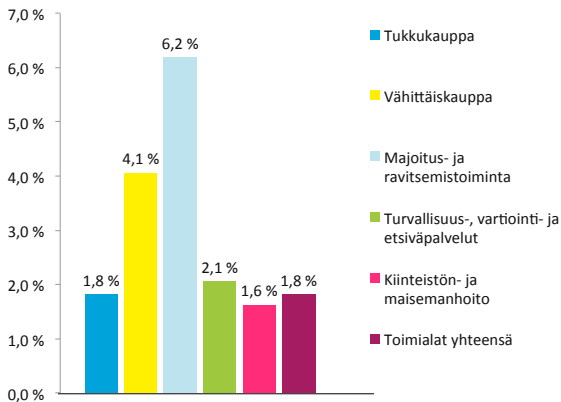

Osa-aikaisuuden ylivoimaisesti yleisimmät syyt ovat koko-aikaisen työn puute sekä opiskelu. Vain kiinteistöhuollossa syyt jakautuvat tasaisemmin, ja terveydelliset syyt ja ”muu

syy” ovat merkittäviä osa-aikaisuuden syitä. Opiskelijoita on kiinteistönhuollossa vain vähän.

Omaisien hoitaminen on kaikilla toimialoilla harvinainen osa-aikaisuuden syy. Johtopäätös on, että esim. lasta kotonaan hoitavat työntekijät ovat kokonaan hoitovapaalla, eivätkä osa-aikaisissa töissä.

Vuokratyön yleisyys toimialoittain (2016 Tilastokeskus)

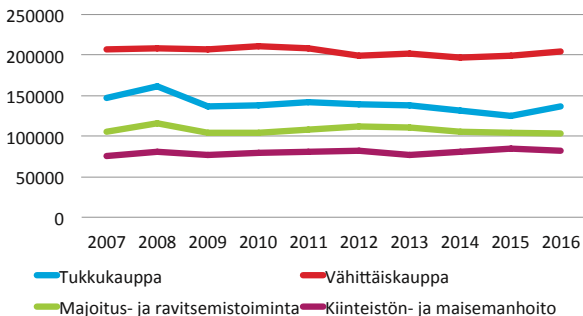
Vuokratyö on majoitus- ja ravitsemisalalla ja vähittäiskaupassa huomattavasti maan keskiarvoa yleisempää. Kaikista palkansaajista 1,8 % on vuokratyöntekijöitä.

4. Työtunnit

Tehtyjen työtuntien määrä on syklin yli 2007-2016 kasvanut kiinteistön- ja maisemanhoidossa, mutta laskenut muilla aloilla. Tukkukaupassa ja vähittäiskaupassa suunta on viime vuosina ollut suotuisa ja vuoden 2007 taso saattaa lähivuosina ylittyä.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että palvelualojen työllisyys ei ole kovin syklistä. Nousukauden ja laskukauden välinen tehtyjen työtuntien ero ei ole kovin suuri.

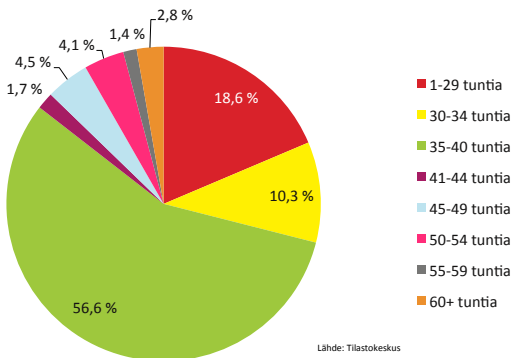
Työtunnit toimialoittain, tuhansia

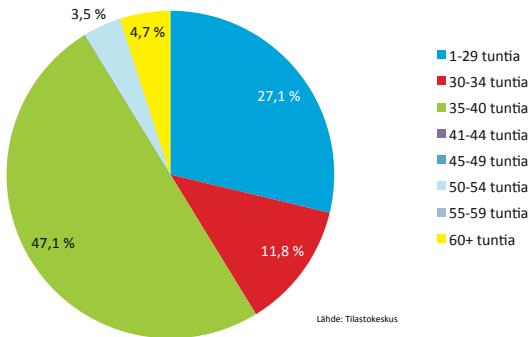
Lähde: Tilastokeskus

Sekä kaupan alalla että majoitus- ja ravitsemisalalla yleisin työtuntimäärä on 35-40 tuntia viikossa, eli käytännössä täysipäiväinen työ. 30-35 tuntia viikossa tekevien osuus on molemmilla aloilla 10-12 prosenttia työllisistä. Osa-aikaisia 1-29 tuntia viikossa tekeviä on kaupan alalla 18,6 prosenttia ja majoitus- ja ravitsemisalalla 27,1 prosenttia työllisistä.

Työtuntien jakautuminen tukku- ja vähittäiskaupassa

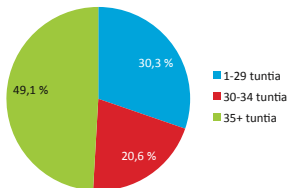
Työtuntien jakautuminen majoitus- ja ravitsemisalalla

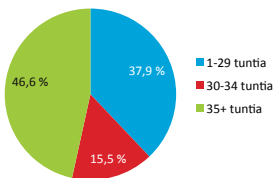
Työtuntien jakautuminen eräillä ammattinimikkeillä

Työn pirstoutuminen näkyy selvimmin tarjoilijoilla, joista vain 46,6 prosenttia on täysipäiväisiä ja peräti 37,9 prosenttia tekee korkeintaan 29 tuntia viikossa. Kiinteistöhuollossa taas yli kolme neljäsosaa palkansaajista tekee täyttä viikkoa. Kaikista suomalaisista palkansaajista 81,3% tekee täyttä viikkoa.

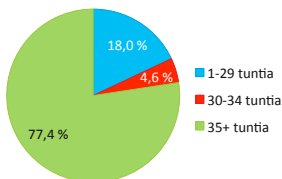
Myyjät

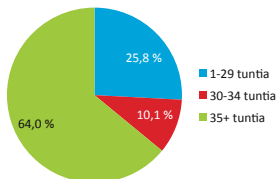
Tarjoilijat

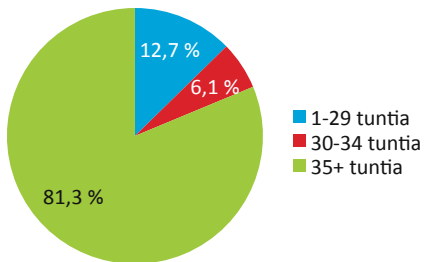
Kiinteistöhuollon tt

Vartijat

Ammatit yhteensä

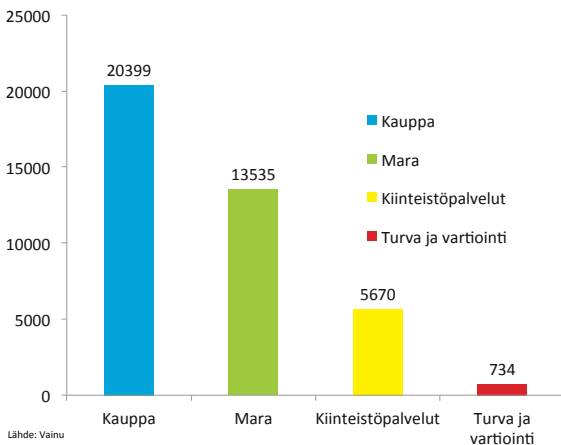
5. Toimialojen yritykset ja toiminimet

Yritysten ja toiminimien määrä yksityisillä palvelualoilla

Kaupan alalla (poislukien moottoriajoneuvojen kauppa) on tarkasteluhetkellä ollut 20399 toiminimeä tai yritystä, majoitus- ja ravitsemisalalla 13535, ja kiinteistönhoidossa 5670 ja turvassa ja vartioinnissa 734 toiminimeä tai yritystä.

Erityisesti majoitus- ja ravitsemisalalla alan toimijoiden määrä on markkinan suuruuteen nähden korkea, ja alan toimijoiden kannattavuus ja kilpailutilanne on usein heikko.

Yritysten ja toiminimien määrä alalla 2017

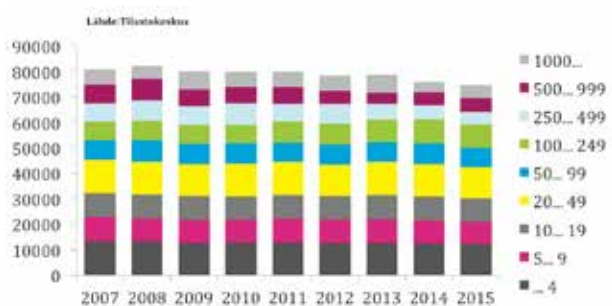
Henkilöstön jakautuminen erikokoisiin yrityksiin pamilaisilla aloilla

Yksityisistä palvelualoista vähittäiskauppa, turvallisuusala ja kiinteistön- ja maisemanhoito ovat henkilöstöltään hyvin keskittyneitä. Näillä aloilla yli kolmannes henkilöstöstä työskentelee yli tuhannen henkilön yrityksissä.

Tasaisimmat ovat tukkukauppa ja majoitusala, joissa henkilöstö jakautuu melko tasaisesti erikokoisten yritysten välille.

Pienin yrityskoko on ravitsemisalalla, jossa yli neljännes henkilöstöstä työskentelee alle viiden hengen yrityksissä.

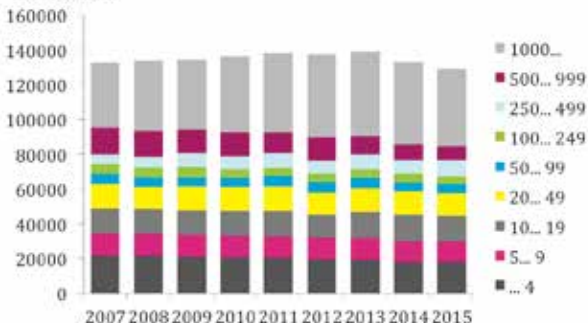
Tukkukaupan yritysten henkilöstö erikokoisissa yrityksissä

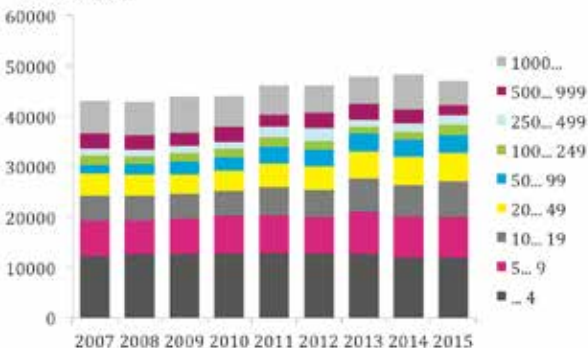
Vähittäiskaupan yritysten henkilöstö erikokoisissa yrityksissä

Lähde: Tilastokeskus

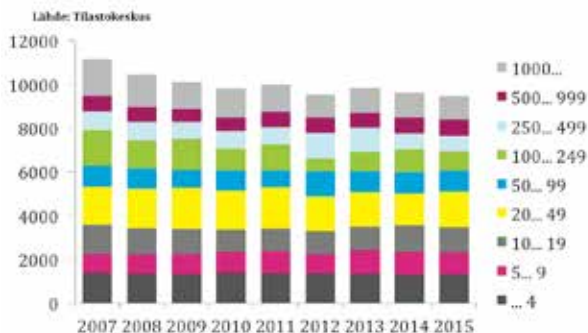

Ravitsemisalan yritysten henkilöstö erikokoisissa yrityksissä

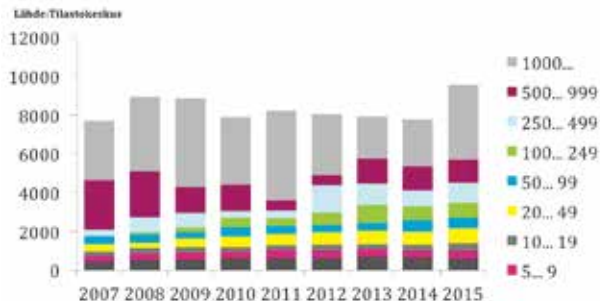
Lähde: Tilastokeskus

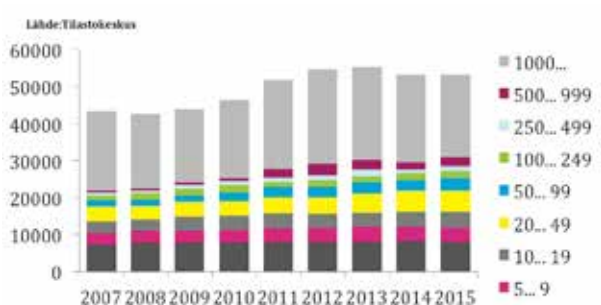
Majoitusalan yritysten henkilöstö erikokoisissa yrityksissä

Turvallisuusalan yritysten henkilöstö erikokoisissa yrityksissä

Kiinteistön- ja maisemanhoidon yritysten henkilöstö erikokoisissa yrityksissä

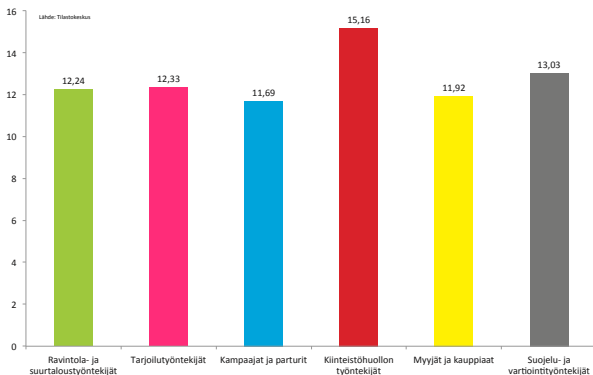
6. Ansiot ja konkurssit

Tuntimääräiset ansiot yksityisillä palvelualoilla

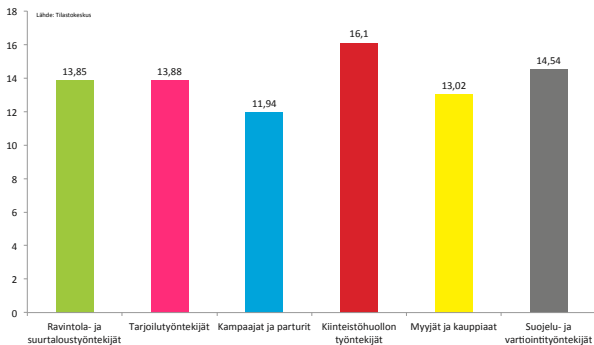
Yksityiset palvelualat ovat matalapalkkaisia toimialoja. Säännöllisen työajan keskituntiansiot sijoittuvat noin 10-15 euroon tunnissa. Koko työajasta lisineen laskettuna keskituntiansiot ovat noin 11,5-16 euron välillä.

Koko työajan ja säännöllisen työajan ansioiden välinen ero on kampaajilla ja partureilla hyvin pieni, 25 senttiä. Ravintola- ja tarjoilutyössä, kaupan alalla ja vartioinnissa kokonaistyöajan ansiot ovat noin 1-1,6 euroa suuremmat kuin säännöllisen työajan tuntiansiot.

Säännöllisen työajan keskituntiansio 2015

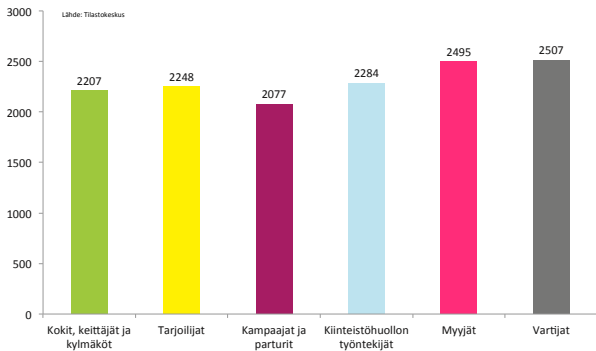
Koko työajan keskituntiansio 2015

Kuukausimääräiset ansiot erällä ammattinimikkeillä

Pamlaisten alojen ammattinimikkeistä myyjät ja vartijat pääsevät kuukausipalkkaisina noin kahden ja puolen tuhannen euron ansioihin. Kokit, tarjoilijat ja kiinteistöhuoltajat noin 2200-2300 euroon kuussa ja kampaajat ja parturit vajaan 2100 euroon.

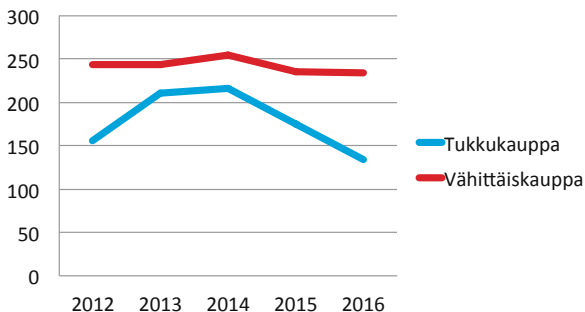
Säännöllisen työajan keskiukuukausiansiot 2015

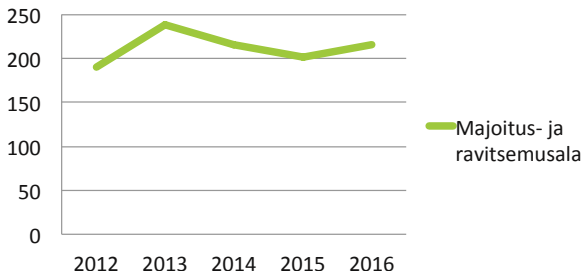
Konkurssit yksityisillä palvelualoilla

Konkurssien määrä on viime vuosien aikana laskenut vahvasti tukkukaupassa ja kiinteistönhoidossa. Vähittäiskaupassa konkurssien määrä on laskenut hieman ja turvallisuusalalla pysynyt vakaana. Majoitus- ja ravitsemisalalla konkurssien määrä on sahanut.

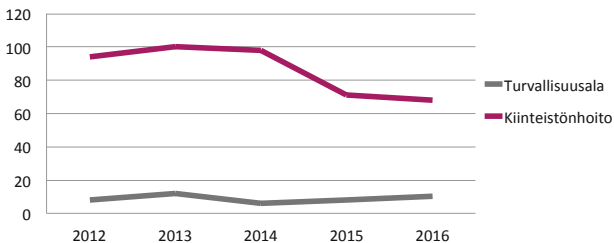
Konkurssit tukku- ja vähittäiskaupassa

Konkurssit majoitus- ja ravitsemusalalla

Konkurssit turvallisuusala ja kiinteistönhoidossa

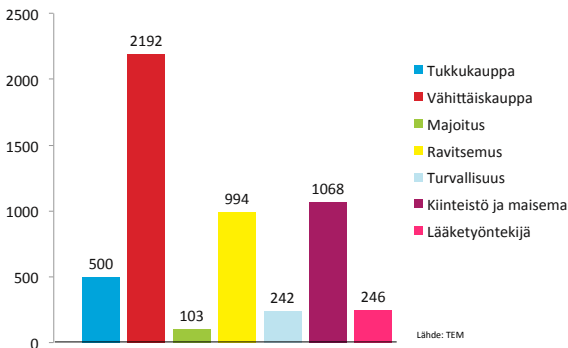

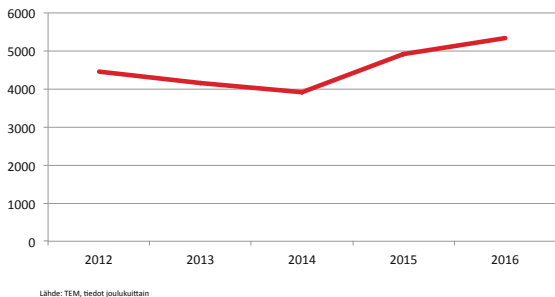
7. Avoimet työpaikat ja työttömät työnhakijat yksityisillä palvelualoilla

Avoimia työpaikkoja on palvelualoilla eniten vähittäiskaupassa, vajaat 2200. Yhteensä avoimien työpaikkojen määrä PAMin edustamilla toimialoilla on noussut vuosina 2014-2015 vajaasta neljästä tuhannesta yli 5300:n.

Avoimet työpaikat PAMin toimialoilla joulukuussa 2016

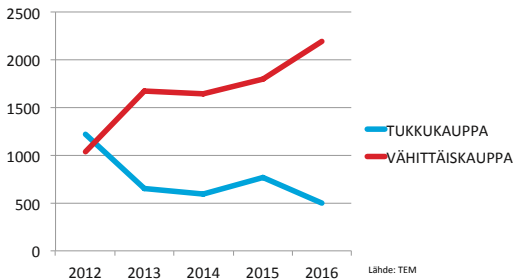

Avoimet työpaikat PAMin toimialoilla 2012-2016

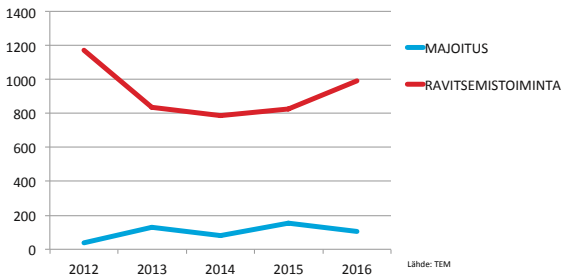

Avoimien työpaikkojen kehitys alakohtaisesti yksityisillä palvelualoilla

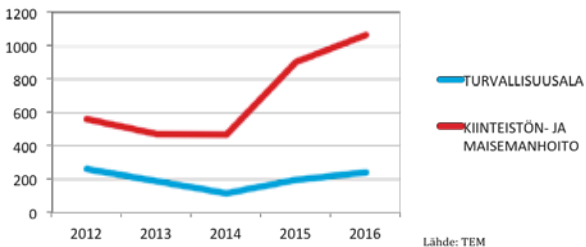
Avoimien työpaikkojen kehitys tukku- ja vähittäiskaupassa

Avoimien työpaikkojen kehitys majoitus- ja ravitsemisalalla

Avoimien työpaikkojen kehitys turvallisuusalalla ja kiinteistön- ja maisemanhoidossa

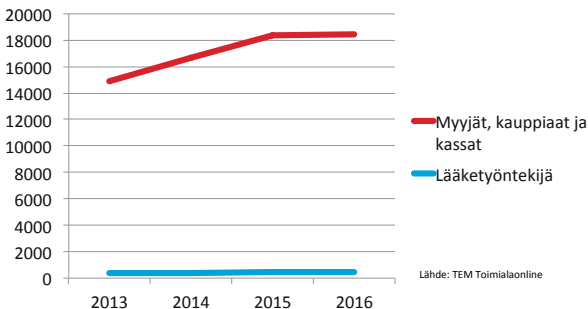
Työttömät työnhakijat yksityisillä palvelualoilla

TEM Toimialaonlinen ammattinimikekohtaiset työttömyystilastot kertovat yksityisten palvelualojen työttömien työnhakijoiden määrän kasvaneen vuodesta 2013 vuoteen 2015 mutta sen jälkeen tasoittuneen. Erityisesti siivoustyössä ja ravintola-alalla työttömien työnhakijoiden määrä on vuoden 2016 aikana vähentynyt. Graafit kuvaavat kunkin vuoden joulukuun tilannetta.

Vuonna 2017 alojen työttömyyden odotetaan entistään helpotavan parantuneen suhdannetilanteen vuoksi. Lisäksi kuluttajien luottamusindeksien historiallisen korkea taso edesauttaa palvelualojen työllisyyttä ja liikevaihtoa.

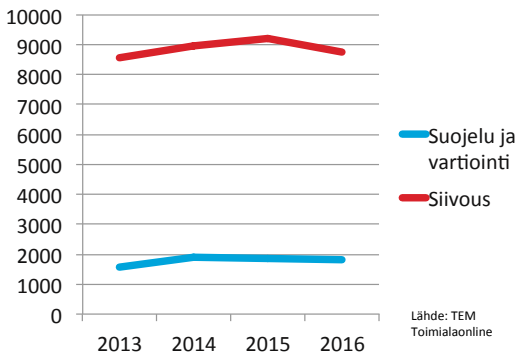
Työttömien myyjien määrä kasvoi rivakasti vuosina 2013-2015, mutta on sittemmin tasaantunut. Työttömien lääketyöntekijöiden määrä on hyvin pieni.

Työttömät työnhakijat, kauppa ja apteekki

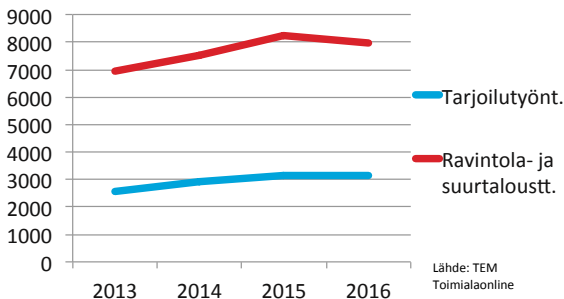
Turva-alan, eli TEMin luokittelussa suojelun ja vartiointin, työttömyys on melko vähäistä alan pienen koon vuoksi. Työttömien työnhakijoiden määrä on pysytellyt hieman alla kahdessa tuhannessa. Siivousalan työttömien työnhakijoiden määrä on onneksi laskussa.

Työttömät työnhakijat, turva ja siivous

Tarjoilutyöntekijöiden työttömyys on tasaantunut noin kolmeen tuhanteen. Ravintola- ja suurtaloustyöntekijöiden työttömyys kasvoi nopeaan tahtiin vuoteen 2015 asti, kunnes lähti laskuun.

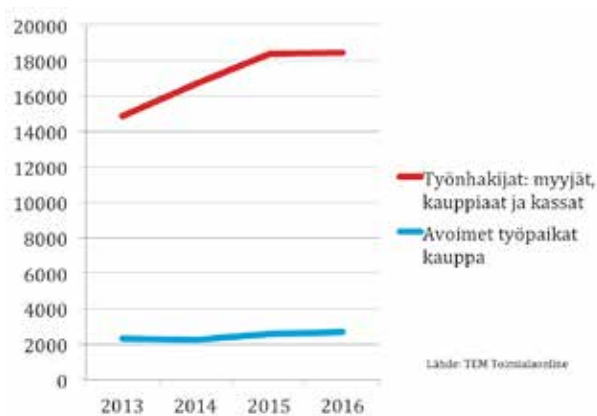
Työttömät työnhakijat, ravintola-ala

Avoimet työpaikat verrattuna työttömien työnhakijoiden määrään yksityisillä palvelualoilla

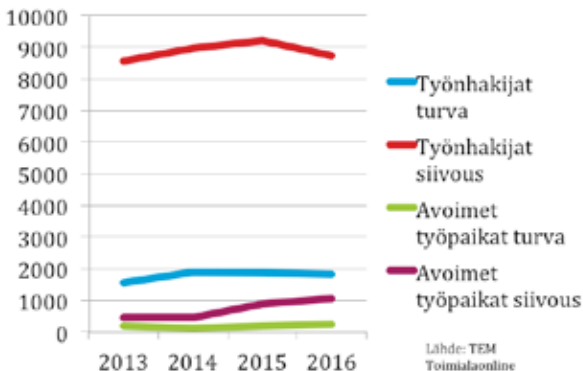
Kaupan alalla sekä työttömien työnhakijoiden että avoimien työpaikkojen määrä on suuri. Vuosina 2013-2015 alan työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi nopeaa vauhtia, vaikka avoimien työpaikkojen määrä pysytteli kahdessa tuhannessa.

Työnhakijat ja avoimet paikat, kauppa ala

Turvan alalla sekä työnhakijoiden että avoimien työpaikkojen määrä on pysytellyt vakaana. Ala ei ole niin suhdanneherkkä kuin monet muut palvelualat. Siivoojilla tilanne on parantunut avoimien työpaikkojen määrän noustua ja työnhakijoiden määrä on kääntynyt laskuun.

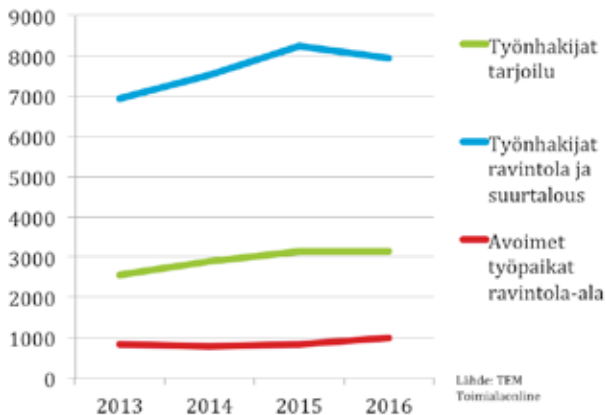
Työnhakijat ja avoimet paikat, turva ja siivous

Ravintola-alan avoimissa työpaikoissa näkyy lievää nousua. Työttömien työnhakijoiden määrä on kääntynyt laskuun noustuaan 2013-2015. Työtä hakevien tarjoilijoiden määrä on vakiintunut kolmen tuhannen tasolle.

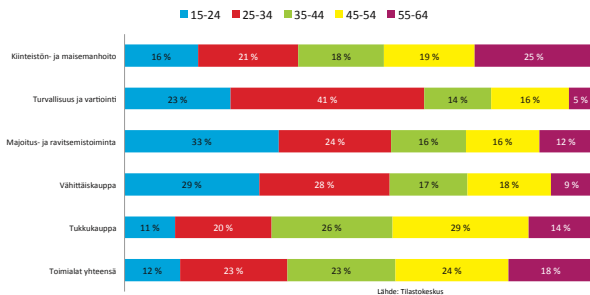
Työnhakijat ja avoimet työpaikat, ravintola-ala

8. Palkansaajien jakautuminen ikäryhmittäin

Kiinteistön- ja maisemanhoitoa sekä tukkukauppaa lukuun ottamatta palvelualojen palkansaajat ovat keskimääräistä palkansaajaa nuorempia. Erityisen nuoria ovat majoitus- ja ravitsemisalalan palkansaajat, joista 33% on alle 25-vuotiaita. Korkein alle 35-vuotiaiden osuus on turvallisuus- ja vartiointialalla.

Palkansaajien jakautuminen ikäryhmittäin 2016

Palvelualojen ammattiliitto PAM

Jäsenyys ja liittyminen 030 100 600
Jäsenten työsuhdeasiat 030 100 620
Työttömyysturva 020 690 211

www.pam.fi

facebook.com/pamliitto

twitter.com/pamliitto

Palvelualojen
ammattiliitto

Serviceacket